

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ДОЦ. Д-Р ДИМИТЪР СТЕФАНОВ КАРАСТАТЕВ, ДОКТОР,
РЪКОВОДИТЕЛ НА КЛИНИКА ПО ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, МБАЛ "СВ.
АННА-ВАРНА", ОПРЕДЕЛЕН ЗА РЕЦЕНЗЕНТ СЪС ЗАПОВЕД № 1125 ОТ
28.06.2012Г НА РЕКТОРА НА МУ-ПЛЕВЕН ВЪЗ ОСНОВА НА ПРОТОКОЛ НА
АКАДЕМИЧНИЯ СЪВЕТ НА МУ-ПЛЕВЕН ОТНОСНО ДИСЕРТАЦИОННИЯ
ТРУД НА Д-Р ЕДУАРД ОВАНЕС МЕКЕЛЯН НА ТЕМА: "ПРОМЕНИ НА
ЕЛАСТИНОВА И КОЛАГЕНОВА ОБМЯНА ПРИ РАЗВИТИЕТО НА РАННИ
СЪРДЕЧНОСЪДОВИ УСЛОЖНЕНИЯ ПРИ ПАЦИЕНТИ С МЕТАБОЛИТЕН
СИНДРОМ" С НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ ДОЦ. Д-Р СНЕЖАНА ТИШЕВА,
ДМ

Д-р Едуард Ованес Мекелян е роден на 27.02.1977г. Завършил е английска езикова гимназия "Гео Милев"- Бургас през 1996г. и МУ-Плевен през 2002г. Бил е ординатор терапевт в МБАЛ-Бургас. От 01.03.2008г. е редовен докторант в Клиниката по кардиология и ревматология "Проф. К. Чичовски" в УМБАЛ "Д-р Г. Странски"-гр. Плевен.

Представеният дисертационен труд е посветен на един сравнително малко изследван проблем-взаимовръзката между еластиновата и колагенова обмяна и ранните сърдечно-съдови усложнения при пациенти с метаболитен синдром. Дисертационният труд е продължение на традицията в МУ-Плевен да се изследва еластиновата и колагенова обмяна и динамиката ѝ при различни клинични състояния.

Дисертационният труд включва 129 машинописни страници, 9 таблици и 43 фигури. Литературната справка обхваща 169 заглавия, от които - 6 на кирилица и 163 - на латиница.

Литературният обзор е подробен и много добре структуриран. В него много ясно е изложена концепцията за съдовото стареене и връзката ѝ с метаболитния синдром, като последният е дефиниран съобразно съвременните препоръки. Дисертантът се е старал да обхване всички методи за оценка на съдовата морфология и физиология. В края на всеки раздел от обзора се дава оценка на възможностите на отделните методи на изследване и клиничното им приложение.

Въз основа на дискуссионните въпроси и изводите от литературния обзор е формулирана целта на дисертационния труд и поставените шест задачи. Счита за оригинална идеята да се направи сравнителен анализ между констелацията от имунологични показатели и SCORE chart риска.

Материалът е избран на базата на скринингово проучване след обстоен клиничен преглед, като са формирани основна (62 пациенти) и контролна (42 лица) групи, които са напълно сравними. Авторът разделя основната група на подгрупи в зависимост от наличието или не на захарен диабет. Методологично д-р Мекенян се е съобразил с изискванията за добра клинична практика при формирането на наблюдаваните групи.

Изследван е богат набор от имунологични показатели - антиеластинови, антитропоеластинови, анти-колаген тип 4 антитела и антитела срещу крайните гликирани продукти. Всички те са от тип IgG

и IgM. Много добро впечатление прави описанието на методиката за тестиране на антитела от горепосочените класове.

Статистическата обработка е постигната посредством широк набор от параметрични и непараметрични методи, корелационен анализ, факторен анализ, които авторът умело използва при анализ на отделните групи.

Резултатите са представени ясно и много добре онагледено в съответствие със статистическите показатели. Дисертантът аргументирано доказва защо подобрения пакет от имунологични маркери отразява съдовото стареене. Интересен е фактът и вероятно в бъдеще ще се оценява клиничното му значение, че повишаването на антиеластинови антитела и антитропоеластинови антитела от тип IgG при метаболици е изместено в по-ранна възрастова декада и по-рано достига своя пик. Авторът умело търси връзката между интензификацията на еластиновата и тропоеластинова обмяна и повишената артериална ригидност.

С изследването на антиколагенови тип 4 антитела от тип IgG авторът доказва ранна динамика в обмяната на този белтък. Интересна е динамиката на антителата от двата различни класа IgG и IgM, което дава основание на д-р Мекенян да препоръча тяхната констелация като ранен маркер за съдово стареене.

Ролята на възпалителния процес, характеризиращ метаболитния синдром се очертава с изчерпването на антителата срещу крайни гликирани продукти при метаболици в сравнение с контролната група. Дисертантът правилно интерпретира тези данни в светлината на други проучвания и обосновава клиничното им значение.

2

Както вече споменахме, оригинален елемент в разработката на д-р Мекенян е корелацията между използваните имунологични маркери и SCORE chart риска. Интерпретирайки намерените от него корелационни зависимости дисертантът доказва, че търновъра на фибрилерните белтъци може да даде представа за темповете на съдово стареене.

Направените изводи отговарят на поставените задачи и са точно формулирани.

Приносителите логично следват направените изводи и представляват първи опит да се докаже ролята на еластиновата и колагенова обмяна в процесите на съдово стареене при метаболитен синдром.

Авторът е представил част от своите резултати в три научни статии и три участия в национални и международни форуми, което напълно покрива изискванията на ПРАС на МУ-Плевен.

Дисертационният труд се отличава с отличен стил на изложението и се възприема с лекота от читателя.

В заключение трябва да подчертаем, че дисертацията е изцяло дело на автора и представлява оригинален опит чрез възможностите на клиничната имунология да се характеризира съдовото стареене. Разработката дава възможност и за проспективна оценка на този процес. Въз основа на изложеното до тук предлагам на почитаемото жури да присъди на д-р Едуард Ованес Мекенян научната и образователна степен "доктор".

03.07.2012г, гр. Варна

Рецензент:

/доц. д-р Д. Карастатев, д/